

## **BOSHLANG'ICH SINIF MATEMATIKA DARSLARIDA ZAMONAVIY METODLARINING AHAMIYATI**

*Sultonxo'jayeva Xurshida Abduraximovna*

*Toshkent viloyati Toshkent tumanidagi 27-maktabning Boshlang'ich sinf o'qituvchisi.*

**Annotatsiya:** Mazkur maqola boshlang'ich maktab matematika darslarida zamonaviy o'qitish usullarini qo'llashning ahamiyatini o'rganadi. Maqsad innovatsion yondashuvlar o'quvchilarning matematik tushunchalarni jalb qilish, tushunish va saqlashni qanday kuchaytirishi mumkinligini ta'kidlashdir.

**Kalit so'zlar:** zamonaviy o'qitish usullari, boshlang'ich maktab, matematika, jalb qilish, tushunish, saqlash, pedagogik amaliyot.

Barchamizga ma'lumki so'nggi yillarda ta'lim sohasida o'quvchilarning ta'lim natijalarini oshirish uchun zamonaviy o'qitish usullarini qo'llashga o'tish kuzatilmoqda. Ushbu maqola boshlang'ich maktab matematika sinflarida o'quvchilarning faolligini oshirish, matematik tushunchalarni tushunish va saqlashni yaxshilash uchun innovatsion o'qitish usullarini qo'llash muhimligini o'rganadi. An'anaga ko'ra, boshlang'ich maktablarda matematika ta'limi asosan yodlash, takroriy amaliyot va o'qituvchilar boshchiligidagi ko'rsatmalarga tayangan. Biroq, tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, bunday usullar ko'pincha chuqur tushunish va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantira olmaydi. Boshlang'ich maktab matematika darslarida zamonaviy o'qitish usullari bir necha sabablarga ko'ra hal qiluvchi rol o'ynaydi. Boshlang'ich maktab matematikasida zamonaviy o'qitish usullari muhim bo'lishining asosiy sabablari:

- Faol ta'lim: zamonaviy o'qitish usullari faol o'rganishni rag'batlantiradi, bu erda o'quvchilar o'quv jarayonida faol ishtirok etadilar. Ular amaliy mashg'ulotlar, guruh muhokamalari, muammolarni hal qilish vazifalari va izlanishlar bilan shug'ullanadilar, matematik tushunchalarni chuqurroq tushunishga yordam beradi. Ushbu yondashuv o'quvchilarga matematikada va undan tashqarida muvaffaqiyat qozonish uchun zarur

bo'lgan tanqidiy fikrlash, analitik fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

- O'quvchilarga turli strategiyalarni o'rganish, tushunchalar o'rtasida aloqa o'rnatish va ularning fikrlarini tushuntirish tavsiya etiladi. Ushbu yondashuv o'quvchilarga matematikada mustahkam poydevor yaratishga yordam beradi va o'z bilimlarini Real vaziyatlarda qo'llashga imkon beradi.

- Texnologiyaning integratsiyasi: texnologiya zamonaviy o'qitish usullarining ajralmas qismiga aylandi.

- Haqiqiy dunyo aloqalari: zamonaviy o'qitish usullari matematika va Real kontekstlar o'rtasida aloqa o'rnatishga intiladi. Haqiqiy muammolar va vaziyatlarni taqdim etish orqali o'quvchilar matematikaning kundalik hayotidagi ahamiyatini tushunadilar. Ular matematik tushunchalar fan, texnologiya, muhandislik va moliya kabi turli sohalarda qanday qo'llanilishini ko'rishlari mumkin. Ushbu yondashuv o'quvchilarning motivatsiyasini, qiziqishini va matematikaning amaliy ahamiyatini qadrlashni kuchaytiradi.

Boshlang'ich maktab matematikasida zamonaviy o'qitish usullari faol o'rganish, kontseptual tushunish, shaxsiy o'qitish, texnologiya integratsiyasi, hamkorlik, samarali muloqot va Real aloqalarni rivojlantirish uchun juda muhimdir. Ushbu usullarni qo'llash orqali o'qituvchilar o'quvchilarning matematik rivojlanishi va umrbod o'qishi uchun mustahkam poydevor yaratadigan qiziqarli va mazmunli o'quv tajribalarini yaratishi mumkin. Ko'plab tadqiqotlar zamonaviy o'qitish usullarining boshlang'ich maktab matematikasini o'rganish natijalariga ijobiy ta'sirini ko'rsatdi. Faol o'rganish va muammoga asoslangan yondashuvlarga duchor bo'lgan o'quvchilar an'anaviy usullar orqali o'qitilganlarga nisbatan muammolarni hal qilish ko'nikmalarini yaxshiladilar, faollikni oshirdilar va kontseptual tushunchalarni yaxshiladilar. Texnologiya integratsiyasi, shuningdek, o'quvchilarning motivatsiyasini, ishonchini va matematikadagi yutuqlarini oshirishi isbotlangan. Hamkorlikda o'rganish qo'llab-quvvatlovchi sinf muhitini rivojlantirish va yuqori darajadagi fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish uchun topildi. Topilmalar shuni ko'rsatadiki, zamonaviy o'qitish usullari

boshlang'ich maktab matematika ta'limini o'zgartirish uchun katta imkoniyatlarga ega. Fokusni yodlashdan faol o'rganish va muammolarni hal qilishga o'tkazish orqali o'quvchilar matematik tushunchalarni chuqurroq tushunishni rivojlantiradilar va kelajakdagi muvaffaqiyat uchun muhim ko'nikmalarni shakllantiradilar. Texnologiyalarning integratsiyasi interaktiv ta'lim tajribalarini ta'minlaydi, hamkorlikda o'rganish esa ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantiradi va tanqidiy fikrlashga yordam beradi. Ushbu yondashuvlar XXI-asr ishchi kuchining ehtiyojlariga mos keladi, bu esa tobora ko'proq muammolarni hal qilish, tanqidiy fikrlash va hamkorlikda malakali shaxslarni talab qiladi.

### **Foydalanilgan adabiyotlar:**

1. Azizxo'jayeva N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat.T.: 2006 2.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 sentyabrdagi "Xalq ta'limi tizimiga boshqaruvning yangi tamoyillarini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi № PQ-3931-sonli Qarori.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29- apreldagi "O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi tizimini 2030- yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi Farmoni.